

Nedlagda torp samt brôtehôler och varggropar i Forshems socken

Under de senaste fem åren har vi i Forshem-Fullösa Hembygdsförening arbetat med att lokalisera och utmärka olika objekt enligt rubriken. Inspirationen kom från Låstads Hembygdsförenings torpskyltar mellan Låstad och Odensåker.

Som grund för arbetet har legat Häresekononiska kartan 1880 för Forshem och Årnäs. Vi har även haft stor hjälp av framlidne skogvaktaren Einar Perssons samling av gamla fastighetskartor, och Kulturföreningen Aranäs' mycket omfattande studier av bebyggelse och personer på Årnäs. Inte minst viktigt har varit sockenbornas egna kunskaper, som har förmedlats vid ett stort antal träffar och utflykter. Minst ett sextital personer har på olika sätt bidragit till faktainsamlingen och det praktiska arbetet med framställning och uppsättning av skyltar. Vi har också fått värdefull hjälp från Götene kommun

I ledningen för arbetet har vi varit fyra stycken, Hans Jonsson (ofelbart lokalsinne) Erik Bergholtz (kart o datanörd, information och datahantering, grafisk utformning av kartan), Roland Nordh (stark man i Kulturföreningen Aranäs) och Dag Gärdefors (kartälskare).

Ekonomibyggnader och byggnader i anslutning till herrgårdar, t.ex. statarlängor, har inte tagits med i undersökningen.

Arbetet har resulterat i sammanlagt 356 aluminiumskyltar nu uppsatta på blåvita galvaniserade stolpar i Forshem, och en karta över objektens placering, namn, koordinater och ev. personangivelser. Kartorna är uppsatta i Forshem, Österäng och på Årnäs.

En årnäsbo säger sig inte bo i Forshem, utan "på Årnäs", och österängsbor bor i Österäng. För att kalla sig forshemsbo bör man nog bo inom högst 2 km radie från kyrkan. Vi har därför på kartan delat in socknen i tre "Hembygder", Årnäs, Österäng och Forshem, (Äskekärr borde nog fått bilda en egen hembygd). Objekten i varje hembygd är numrerade 1- 22, 101-156 resp 201-278 från norr till söder på kartan.

Namnsättningen på skyltarna kan vålla en del huvudbry, om man så vill. "Vesslan" är här inte ett litet mårddjur utan "ena värsel", alltså en källa, som givit namn åt två torp, Östra och Västra. Vi har här kompromissat och skrivit Vesslan, och inom parentes Värsla, som det heter på vårt hemspråk. Någon Sandhula är inte känd i socknen men väl flera "Sanhôler", det fick bli en kompromiss även där och på flera andra ställen. Vi har försökt att för varje torp ange siste boende, även där har vi ofta fått kompromissa. I 10 fall vet vi varken torpets eller boendes namn, så då får det bli bara "Torp".

En brôtehôla (går detta att skriva på rikssvenska?) har använts för att torka lin över eld i en grop. En fint restaurerad sådan finns på koordinaterna 5836354 1333940, nära Komosen

Två varggropar finns också inom socknen, markerade dels med en skylt vid varje grop, dels med en vägvisarskylt vi närmsta körbara väg.

Dag Gärdefors

C

JUNGSTORP JONSTORP

Fyra backstugor A, B, C, D
I en av dessa bodde Johan Larsson med hustru
Augusta Andersson till 1893.
I en av stugorna har även Johans föräldrar
Lars Jacobsson med hustru Maja-Lisa bott.
I en annan stuga bodde Kajsa Jansdotter
till 1897
Forshem-Fullösa Hembygdsförening

TORP

Varken torpets eller de boendes
namn är kända

Forshem-Fullösa Hembygdsförening

SANDHULAN

(Sanhøla)

Siste brukare Oskar Ringblom
till 1963

Forshem-Fullösa Hembygdsförening